

LAKIALOITE 155/2005 vp

Laki perusopetuslain 37 §:n ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Eduskunnalle

Suomen tulevaisuus rakentuu korkeatasoisen ja kattavan koulutuksen sekä osaamisen varaan. Koulutukseen investointi on aina varma sijoitus. Osaamista syntyy parhaiten ammattitaitoisten ja korkeasti koulutettujen opettajien avulla. Suomen menestyminen esim. Pisa-selvityksessä on suurelta osalta korkeatasoisen ja yliopistossa suoritettun opettajankoulutuksen ansiota.

Yhteiskunnan muutokset ja uudistukset koulutuksen kentässä tapahtuvat nopealla aikavälillä. Tämän seurauksena opettajiin kohdistuvat uudet vaatimukset lisääntyvät kaiken aikaa. Maahanmuutto lisääntyy, ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä kasvaa yhteiskunnallisten ongelmien lisääntyessä. Opettajat tarvitsevat tietoja ja taitoja havaita oppilaiden yksilölliset tarpeet.

Opettajien odotetaan avautuvan yhä lisääntyvässä määrin ympäröivään yhteiskuntaan. Opettajilta edellytetään aikaisempaa enemmän kykyä tehdä yhteistyötä toisten opettajien ja muiden koulussa toimivien aikuisten kanssa. Tämä vaatii yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja.

Suomessa, kuten muuallakin Euroopassa, opettajakunta on ikääntynyt. Näin ollen opettajien peruskoulutuksesta on kulunut paljon aikaa. Ammattitaidon ylläpitämiseen tulee kiinnittää huomiota, samoin ikääntyvän opettajan jaksamiseen työssään.

Monien kuntien taloustilanne on ajautunut kriisiin, jonka seurauksena kunnat ovat joutuneet leikkaamaan peruspalveluistaan. Opettajien täydennyskoulutus on monesti ensimmäi-

nen asia, josta leikataan. Opettajilla tulisi kuitenkin olla tasapuoliset mahdollisuudet pitää tietojaan ja taitojaan ajan tasalla. Opettajat eivät saa myöskään joutua eriarvoiseen asemaan riippuen koulutuksen järjestäjän varallisuudesta tai hyvästä tahdosta.

Täydennyskoulutuksesta tehty selvitykset osoittavat, että erityisesti yleissivistävän koulun opettajat osallistuvat täydennyskoulutukseen hyvin vähän. Vaikka opettajalle tarjottaisiinkin mahdollisuus täydennyskoulutukseen, koulutuksen järjestäjä ei palkkaa sijaista koulutuksen ajaksi.

Koulutuksen järjestäjälle tulee säätää lain tasoinen velvoite vakinaisten opettajien ja rehtoreiden täydennyskoulutuksen järjestämiseen. Perusopetuslain, lukiolain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja ammattikorkeakoululain henkilöstöpykälään tulee lisätä työnantajalle velvollisuus järjestää esimerkiksi yli viisi vuotta vakinaisessa virka- tai työsuhteessa toimineelle opettajalle ja rehtorille mahdollisuus joka kolmas vuosi viikon kestävään täydennyskoulutusjaksoon. Koulutuksen tulee tapahtua työajalla ja täysin palkkaeduin.

Täydennyskoulutuksen kustannukset tulee ottaa huomioon koulutuksen rahoitusta säätelevässä lainsäädännössä ja valtion budjetissa. Valtion budjetissa tulee varata määräraha myös yliopistojen opetushenkilöstön täydennyskoulutukseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

perusopetuslain 37 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 21 päivänä elokuuta 1998 annetun perusopetuslain (628/1998) 37 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 516/2000, uusi 4 momentti seuraavasti:

37 §

Henkilöstö

täydennyskoulutusta. Täydennyskoulutuksen sisällöstä, laadusta, järjestämisestä, seurannasta ja arvioinnista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

— — — — —
Opetuksen järjestäjän tulee huolehtia siitä, että rehtori ja opettajat saavat säännöllisesti ja riittävästi ammatillista osaamista parantavaa

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2006.

2.

Laki

lukiolain 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lukiolain (629/1998) 30 §:ään, sellaisena kun se on osaksi laissa 517/2000, uusi 4 momentti seuraavasti:

30 §

Henkilöstö

täydennyskoulutusta. Täydennyskoulutuksen sisällöstä, laadusta, järjestämisestä, seurannasta ja arvioinnista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

— — — — —
Koulutuksen järjestäjän tulee huolehtia siitä, että rehtori ja opettajat saavat säännöllisesti ja riittävästi ammatillista osaamista parantavaa

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2006.

3.

Laki

ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 40 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään ammatillisesta koulutuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (630/1998) 40 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

40 §

Henkilöstö

täydennyskoulutusta. Täydennyskoulutuksen sisällöstä, laadusta, järjestämisestä, seurannasta ja arvioinnista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

— — — — —
Koulutuksen järjestäjän tulee huolehtia siitä, että rehtori ja opettajat saavat säännöllisesti ja riittävästi ammatillista osaamista parantavaa

—
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2006.

4.

Laki

taiteen perusopetuksesta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään taiteen perusopetuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (633/1998) 9 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

9 §

Henkilöstö

täydennyskoulutusta. Täydennyskoulutuksen sisällöstä, laadusta, järjestämisestä, seurannasta ja arvioinnista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

— — — — —
Koulutuksen järjestäjän tulee huolehtia siitä, että rehtori ja opettajat saavat säännöllisesti ja riittävästi ammatillista osaamista parantavaa

—
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2006.

5.

Laki

vapaasta sivistystyöstä annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään vapaasta sivistystyöstä 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (632/1998) 5 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

5 §

Henkilöstö

täydennyskoulutusta. Täydennyskoulutuksen sisällöstä, laadusta, järjestämisestä, seurannasta ja arvioinnista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Oppilaitoksen ylläpitäjän tulee huolehtia siitä, että rehtori ja opettajat saavat säännöllisesti ja riittävästi ammatillista osaamista parantavaa

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2006.

6.

Laki

ammattikorkeakoululain 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä toukokuuta 2003 annetun ammattikorkeakoululain (351/2003) 30 §:n otsikko sekä
lisätään 30 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

30 §

Opettajien kelpoisuusvaatimukset, tehtävät ja henkilöstökoulutus

täydennyskoulutusta. Täydennyskoulutuksen sisällöstä, laadusta, järjestämisestä, seurannasta ja arvioinnista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Ammattikorkeakoulun tulee huolehtia siitä, että rehtori ja opettajat saavat säännöllisesti ja riittävästi ammatillista osaamista parantavaa

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2006.

Helsingissä 24 päivänä marraskuuta 2005

Paula Risikko /kok
Anne Holmlund /kok
Hanna-Leena Hemming /kok
Tuija Nurmi /kok
Maija Perho /kok
Irja Tulonen /kok
Pekka Kuosmanen /kok
Arto Satonen /kok
Reijo Paajanen /kok
Pertti Hemmilä /kok
Eero Akaan-Penttilä /kok
Kaarina Dromberg /kok
Raija Vahasalo /kok

Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Leena Harkimo /kok
Jari Koskinen /kok
Jere Lahti /kok
Martin Saarikangas /kok
Petri Salo /kok
Kimmo Sasi /kok
Ahti Vielma /kok
Jouko Laxell /kok
Lyly Rajala /kok
Timo Seppälä /kok
Ilkka Kanerva /kok
Esko Kurvinen /kok